

Archeologienota met Beperkte Samenstelling

Aalst, Erembodegemstraat 2-4
Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota met Beperkte Samenstelling Aalst, Erembodegemstraat 2-4.
Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteurs

Thaïsa Van Speybroek & Hannah Van Hoecke

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2019-0849

Plaats en datum

Gent, 11 februari 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1363
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

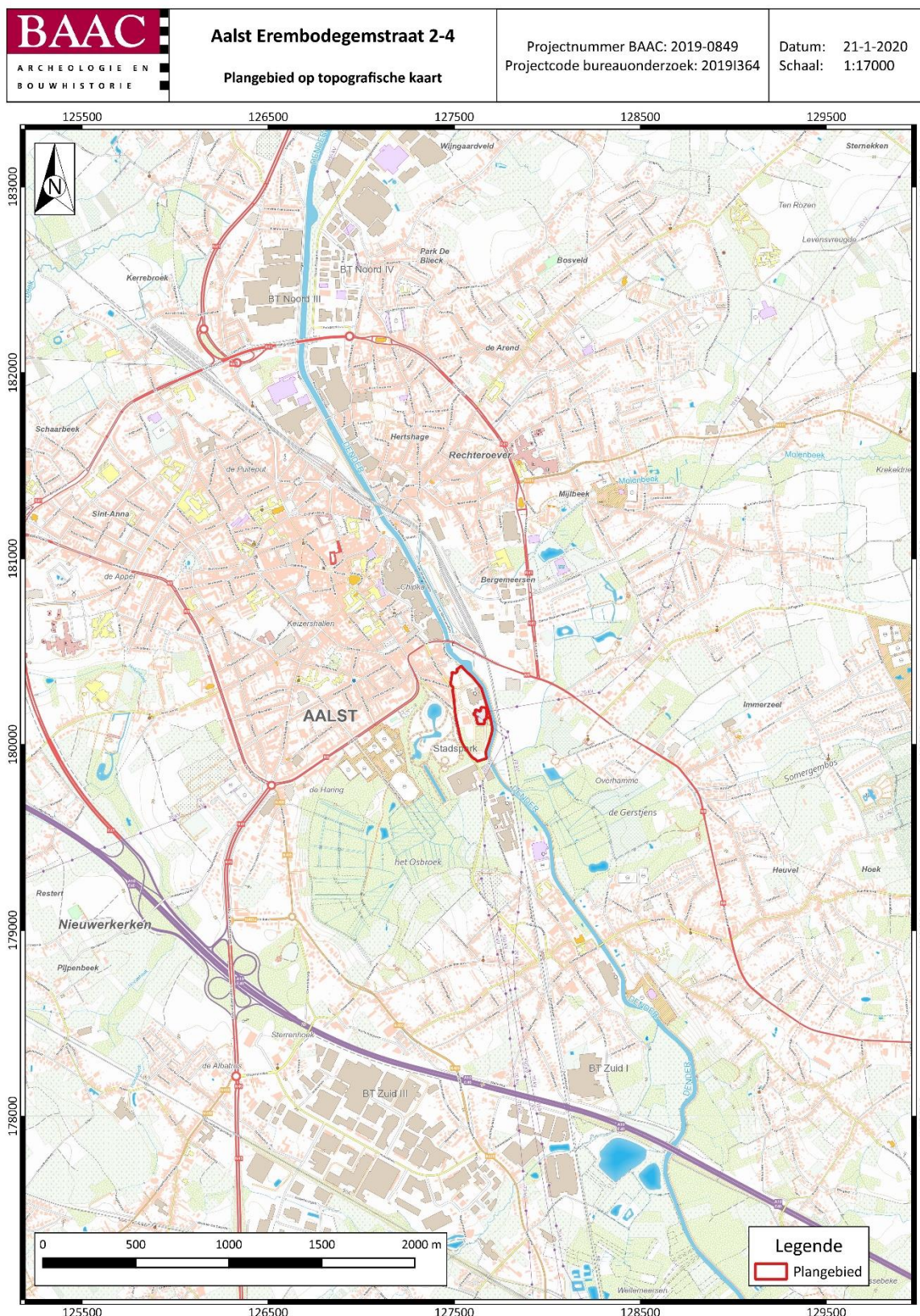
Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding	4
1.4	Huidige situatie en geplande werken	5
1.4.1	Huidige situatie	5
1.4.2	Geplande werken en bodemingrepen	12
1.5	Randvoorwaarden	17
2	Bureauonderzoek	18
2.1	Werkwijze en strategie	18
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	18
2.1.2	Onderzoeksvragen	18
2.1.3	Methoden en technieken.....	18
2.1.4	Historiek van het onderzoeksterrein	18
2.2	Synthese onderzoeksresultaten.....	21
2.2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	21
2.2.2	Archeologische verwachting.....	21
2.3	Besluit	21
2.3.1	Potentieel op kennisvermeerdering	21
2.3.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	21
3	Samenvatting	22
4	Lijsten.....	23
4.1	Figurenlijst.....	23
4.2	Plannenlijst.....	23
5	Bibliografie	24
6	Bijlagen	25

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Aalst, Erembodegemstraat 2-4		
Ligging	Erembodegemstraat 2-4, gemeente Aalst, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Aalst, afdeling 1, sectie B, 541X2, 541D2, 541T2, 541L2, 541M2, 541R2, 541S2		
Coördinaten	Noord:	x: 127537,1	y: 180422,6
	Oost:	x: 127704,2	y: 180093,9
	Zuid:	x: 127623,9	y: 179909,5
	West:	x: 127484,8	y: 180349,5
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2019-0849		
Bureauonderzoek	Projectcode	2019I364	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00020	
	Betrokken actoren	Thaïsa Van Speybroek (archeoloog) Hannah Van Hoecke (archeoloog)	
	Betrokken derden	Niet van toepassing	

¹ AGIV 2020f

² AGIV 2020c AGIV 2020aAGIV 2020aAGIV 2020a

1.2 Juridisch kader en onderzoektraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels **vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem**.

Echter kan het in enkele specifieke dossiers snel blijken dat de noodzaak voor een dergelijk verder vooronderzoek overbodig is. Indien namelijk bij de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader, kan worden aangetoond dat de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, kan de opmaak van een volwaardige archeologienota achterwege gelaten worden en overgegaan worden naar de opmaak van een **Archeologienota met Beperkte Samenstelling** waarbij de rapportering van het bureauonderzoek beperkt wordt (Code van Goede Praktijk 12.5.3.3).

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een sloop van de bestaande bebouwing en bestaande verharding gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied Aalst, Erembodegemstraat 2-4 bedraagt ca. 65.050 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van ca. 34.000 m². Het valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie). Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermd onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal. Net ten oosten van het plangebied is het Osbroek gelegen dat ook het Stadspark Groot Park omvat die beide aangeduid zijn als beschermd cultuurhistorisch landschap.

Aangezien het plangebied in een bedrijvenzone ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 5.000 m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 1.000 m² bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze

archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.4 Huidige situatie en geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Het plangebied omvat een elektriciteitscentrale die er gevestigd is sinds 1922. De industriële activiteiten werden volledig gestopt in augustus 2015. Heden zijn enkele gebouwen op het terrein nog in gebruik. Op de terreinen staan verschillende gebouwen en infrastructuur en omvat grote verharde oppervlakten.

Ter hoogte van het plangebied staat een voormalige fabriek. Binnen het plangebied staan elf gebouwen en zijn grote oppervlaktes verhard door asfalt. Er werden boringen uitgevoerd door Tauw in het kader van de planning van bodemsanering. De volgende opmerking werd neergeschreven in het verkennend technisch verslag:

“Er wordt over de hele site in nagenoeg alle boringen grote hoeveelheden puin aangetroffen. In een aantal boringen is de hoeveelheid puin zelfs zo groot, dat de machinale boring niet tot de gewenste diepte kon worden doorgezet.”³

Er zijn geen plannen beschikbaar van de funderingen van de gebouwen en infrastructuur. Het is zeer waarschijnlijk dat de gebouwen en de leidingenbrug gefundeerd zijn op palen. Daarentoe is er echter geen zekerheid. Tijdens het graven van proefsleuven zijn in de sleuven SL3 en SL6 ondergrondse baksteenmassieven aangetroffen. Een sleuf in de zuidoostelijke hoek kon niet uitgevoerd worden omwille van gelijkaardige massieven. Bij graafwerken op de parking zullen deze structuren/funderingen bijgevolg vrijkomen.⁴

Op het terrein werd door Sertius in 2016 een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. De onderzoekslocatie werd in 2003 reeds volledig onderzocht tijdens een oriënterend bodemonderzoek door Ecolas. Er werd een duidelijke aanwijzing voor een ernstige bodemverontreiniging vastgesteld van een grondverontreiniging met minerale olie. Daarbij werd reeds een bodemsaneringsproject conform verklaard. De bodemsaneringswerken zijn aangevat, maar wegens asbest werd dit tijdelijk stilgelegd. De sanering onder de leidingenbrug en de loods kan pas plaats vinden na de afbraak. In de boringen die voor het onderzoek uitgevoerd werden zijn duidelijke aanwijzingen van antropogene ophoging van het terrein aanwezig tot op aanzienlijke dieptes tot 3,5 m (Figuur 3 - Figuur 8). Door Ecolas werd in 2001 vastgesteld dat het zuidelijke deel van het terrein opgehoogd geweest is met inerte gronden. De fundering van de wegenissen werd uitgevoerd met gestabiliseerde vliegas. Dezelfde observatie werd gemaakt in 2003, wederom door Ecolas. Een kaartje met de locatie van de boringen staat in Plan 4.

³ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer.

⁴ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer.

Figuur 1: Zicht op het terrein van op de parking in het noorden van het terrein⁵

Figuur 2: Niveauverschil tussen de parking en de toegangsweg⁶

⁵ Foto aangeleverd door initiatiefnemer.

⁶ Foto aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III	III
(On)verdachte zone	Z5	Z4	Z1	Z1
Boring	P15001	P15007	B15009	P15011
Datum monsternamen	1/12/2015	3/12/2015	3/12/2015	3/12/2015
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	-	zwakke tot sterke carbolineum-geur (1,0 – 2,0)	matig tot uiterst puinhoudend (0,11 – 1,5), uiterst kolengruis-houdend (1 – 1,5)	sterk puinhoudend (0,15 – 0,5) kolengruis (0,5 – 3,5)
Diepte staal (m-mv)	1,2-1,5	1-1,5	0,11-0,5	0,15-0,5
Droge stof (%)	83,80	73,90	86,70	84,80

Figuur 3: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ⁷

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III	III
(On)verdachte zone	Z2	Z17	Z12	Z1
Boring	P15002	B15021	P15023	B15027
Datum monsternamen	4/12/2015	1/12/2015	2/12/2015	1/12/2015
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	sterk puinhoudend (0,22 – 0,7)	uiterst vliegashoudend (1,0 – 2,0)	sterk puinhoudend (0,4 – 0,8)	sterk tot uiterst (bak)steen-houdend (0,15 – 2,0)
Diepte staal (m-mv)	1,2-1,5	1-1,5	2,3-2,8	0,15-0,5
Droge stof (%)	74,70	77,20	81,00	83,80

Figuur 4: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ⁸

⁷ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

⁸ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III	III
(On)verdachte zone	Z7	Z7	Z10, Z16	Z13
Boring	B15014	P15015	P15017	B15022
Datum monstername	1/12/2015	1/12/2015	30/11/2015	2/12/2015
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	sterk tot uiterst puinhoudend (0,5 – 2,0)	uiterst puinhoudend (0,1 – 1,5), baksteen (0,5 – 1,0), uiterst beton houdend (2,0 – 2,4),	kolengruis (0,6 – 2,0)	uiterst stenen-puinhoudend (0,2 – 1,0)
Diepte staal (m-mv)	0,5-1	0,1-0,5	0,1-0,6	0-0,2
Droge stof (%)	78,70	84,60	91,80	82,10

Figuur 5: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ⁹

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III	III
(On)verdachte zone	Z17	Z11	Z11	Z1
Boring	B15020	P15023	B15026	B15028
Datum monstername	1/12/2015	2/12/2015	2/12/2015	1/12/2015
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	-	sterk puinhoudend (0,4 – 0,8)	-	baksteen (1,2 – 1,7)
Diepte staal (m-mv)	0-0,5	0-0,4	0-0,5	0,2-0,7
Droge stof (%)	84,00	82,20	80,50	83,20

Figuur 6: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ¹⁰

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III
(On)verdachte zone	Z11	Z11	Z1
Boring	P15024	P15024	B15030
Datum monstername	2/12/2015	2/12/2015	3/12/2015
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	vliegast (0,1 – 1,0), sterk puinhoudend (1,0 – 1,5)	vliegast (0,1 – 1,0), sterk puinhoudend (1,0 – 1,5)	uiterst puinhoudend (0,5 – 1,0)
Diepte staal (m-mv)	0,5-1	1-1,5	0,5-1
Droge stof (%)	64,70	84,70	62,50

Figuur 7: tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ¹¹

⁹ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

¹⁰ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

¹¹ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage 1 en 2

Perceel	541 P 2	541 P 2	541 P 2	541 P 2
Bestemmingstype	III	III	III	III
Boring	B16001	B16002	B16002	B16002
Datum monstername	3/02/2016	3/02/2016	3/02/2016	3/02/2016
Zintuiglijk waarneembare verontreiniging + diepte (m-mv)	sterk puinhoudend (1,5 – 1,7)	zwakke dieselgeur, sterk kolengruis- houdend (1 – 2)	zwakke dieselgeur, sterk kolengruis- houdend (1 – 2)	zwakke dieselgeur, sterk kolengruis- houdend (1 – 2)
Diepte staal (m-mv)	1-1,5	0,12-0,6	1-1,5	2,5-3

Figuur 8: tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek ¹²

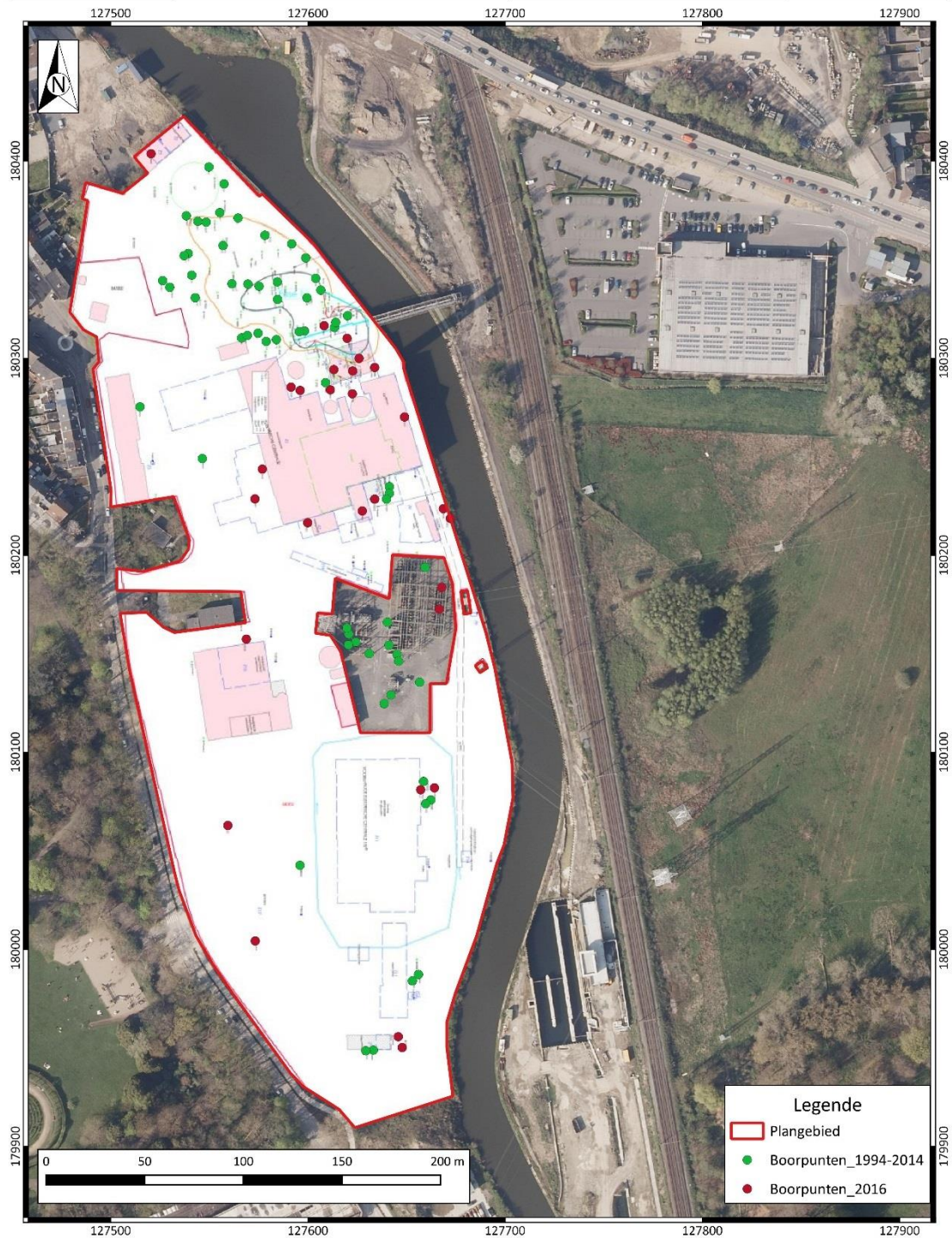
¹² Informatie aangeleverd door initiatiefnemer, zie bijlage bijlage 1 en 2

Plan 3: Plangebied op orthofoto van 2019¹³ (1:1; digitaal; 21012019)

¹³ AGIV 2020d

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Aalst Erembodegemstraat 2-4 Plangebied op orthofoto met uitgevoerde boringen uit 1994-2014 en 2016	Projectnummer BAAC: 2019-0849 Projectcode bureauonderzoek: 2019I364	Datum: 7-2-2020 Schaal: 1:1633
---	---	--	-----------------------------------

Plan 4: Plangebied met de uitgevoerde boringen 1994-2014 en 2016 door Sertius (1:1; digitaal; 07022020)¹⁴

¹⁴ AGIV 2020e

1.4.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein de sloop van de bestaande verharding en acht gebouwen. De aanvang van de sanering is al begonnen, maar werd tijdelijk gestaakt wegens asbest. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

De afbraakwerken in het noorden van het plangebied zullen gefaseerd verlopen in het kader van saneringswerken. In een eerste fase zullen de graafwerken op de parking uitgevoerd worden. In een tweede fase zullen de graafwerken ter hoogte van de leidingenbrug en centrale uitgevoerd worden, na de afbraak van de leidingenbrug en de centrale. De hoogspanningscentrale van Elia (Figuur 9) en bijhorende technische infrastructuur is nog in werking. De parking is niet meer in gebruik. Graafwerken op de parking, tot nagenoeg tegen de leidingenbrug, kunnen op korte termijn aanvangen. Graafwerken ter hoogte van de centrale en leidingenbrug kunnen pas na afbraak uitgevoerd worden.

Er geldt een saneringsnoodzaak gezien de aanwezigheid van verhoogde gehalten van minerale olie in de aangevulde grond onder de parking en een deel van de industriële installaties. De verontreiniging zit tot op een diepte van maximaal 3 m. Ter hoogte van een voormalige zware stookolietank komt tot ca. 2,5 m diepte een overwegend nieuwe bodemverontreiniging voor die zich gepositioneerd heeft op de historische bodemverontreiniging. Sanering is beperkt urgent, maar er dienen geen extra veiligheidsmaatregelen, voorzorgsmaatregelen, bestemmingsbeperkingen of gebruiksmaatregelen noodzakelijk.¹⁵ Onder de parking zijn eveneens resten van ondergrondse constructies te verwachten. Bij proefsleuven in het kader van het meest recente oriënterend bodemonderzoek werden namelijk baksteenmassieven aangetroffen ter hoogte van de parking. Ter hoogte van de af te breken centrale zijn plaatselijk ondergrondse leidingen te verwachten.¹⁶

Voor de verwijdering van een relatief ondiepe grondverontreiniging met minerale olie komen uitgraven en in-situ thermische behandeling in aanmerking. Een in-situ thermische behandeling wordt verder niet overwogen omdat de grondwaterspiegel zeer ondiep voorkomt wat een nadelige invloed heeft op de tijdsduur van een dergelijke behandeling. De beste beschikbare saneringstechniek voor de sanering van de aangetroffen verontreiniging met minerale olie in de grond is de uitgraving en de off-site verwerking van de verontreinigde grond.¹⁷

Het uitbreken van de bestaande verharding in het zuiden van het plangebied gebeurt tot op een diepte van ca. 35 cm. Vervolgens wordt er nog tot 20 cm afgegraven voor ophoging met teelaarde. Deze afgraving gebeurt in opgehoogde grond (zie 1.4.1 Huidige situatie).

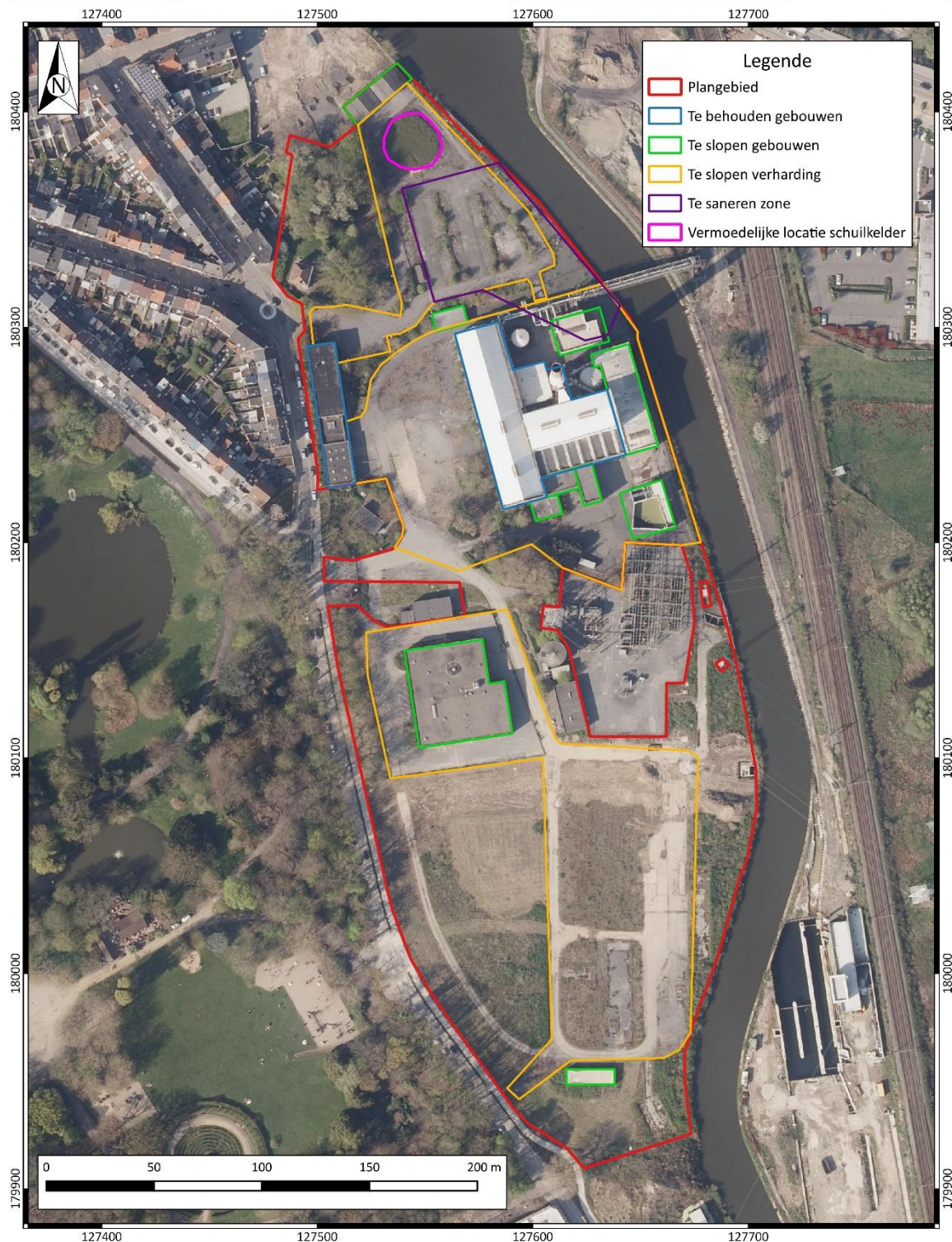
Bij de initiatiefnemer werd melding gemaakt van een schuilkelder op het terrein. De locatie ervan kon staat in Figuur 9.

¹⁵ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer.

¹⁶ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer.

¹⁷ Informatie aangeleverd door initiatiefnemer.

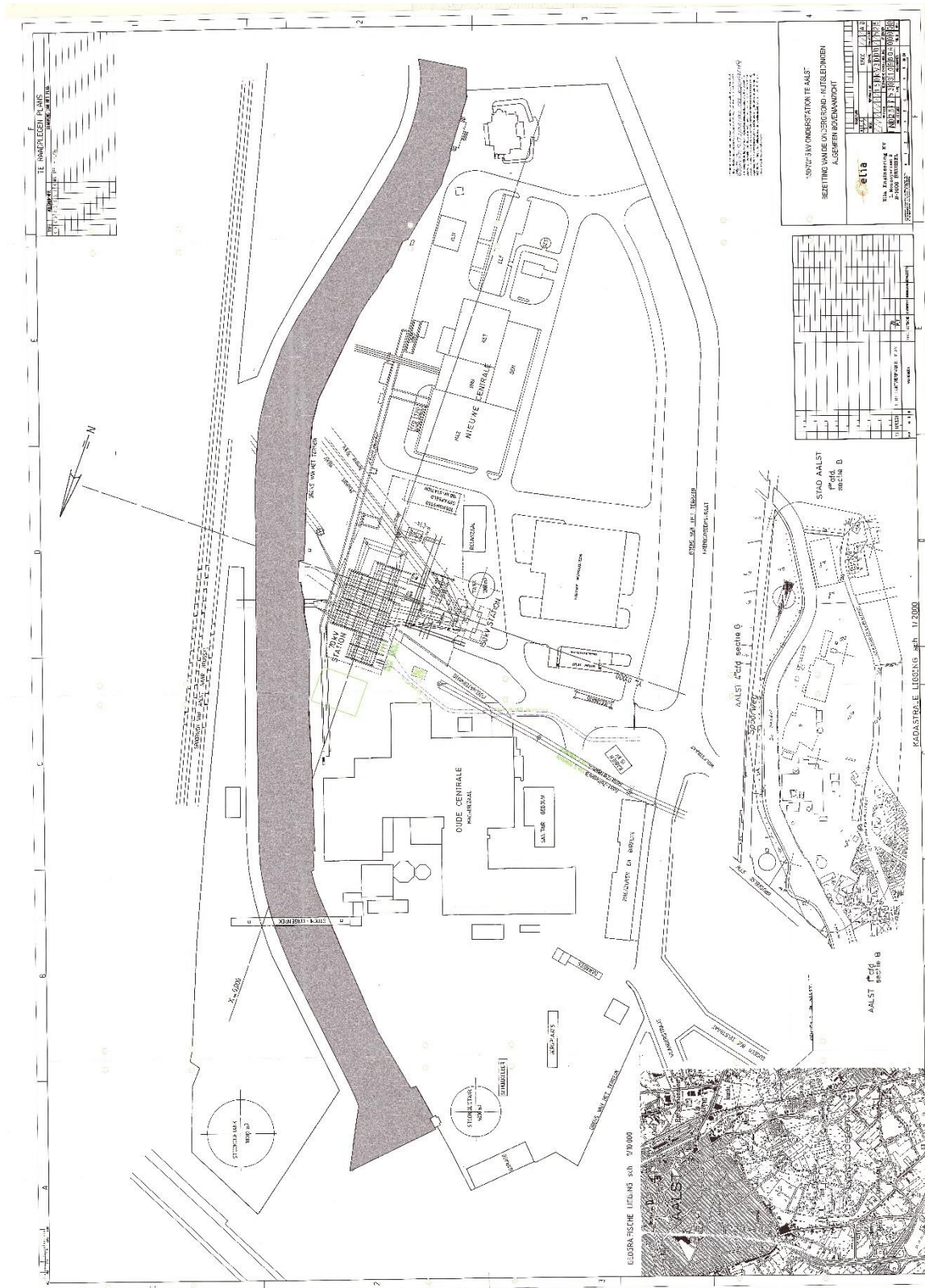
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Aalst Erembodegemstraat 2-4 Plangebied op orthofoto 2019 met aanduiding van geplande werken	Projectnummer BAAC: 2019-0849 Projectcode bureauonderzoek: 2019I364	Datum: 3-2-2020 Schaal: 1:1500
---	--	--	-----------------------------------

Plan 5: Plangebied met weergave van geplande werken¹⁸ op orthofoto¹⁹ (digitaal; 1:1; 03022020)

¹⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹⁹ AGIV 2020d

Figuur 9: Een schuilkelder op het terrein²⁰

²⁰ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 10: te slopen bebouwing met benaming aangeduid door initiatiefnemer in roze

Impactanalyse

Uit de uitgevoerde boringen blijkt dat de bodem ter hoogte van het plangebied tot minimaal 2 m is opgehoogd ter hoogte van het volledige plangebied. Dit wordt ook duidelijk op het digitaal hoogtemodel (Plan 6) en het hoogteprofiel (Figuur 11).

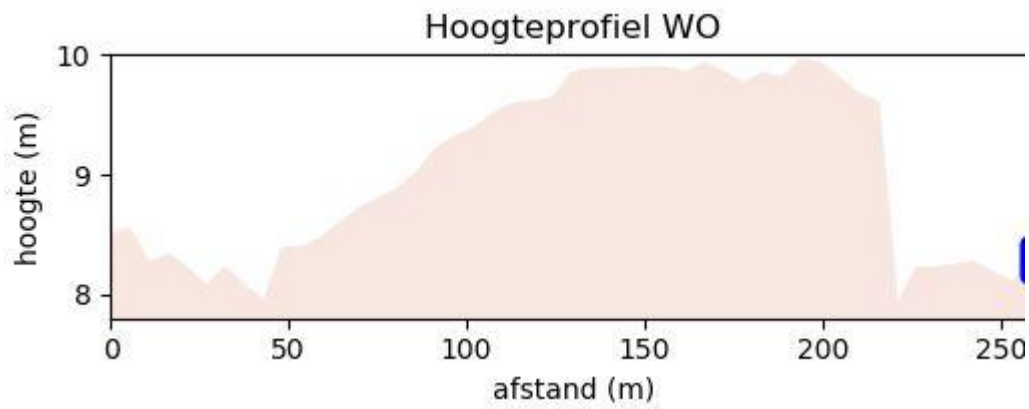
De gebouwen zullen gesloopt worden, inclusief de vloerplaat. Er is één kelder aanwezig, ter hoogte van het gebouw E. Deze kelder blijft wegens stabiliteit-technische redenen het best zitten. Aanwezige kelders blijven voorlopig zitten. De sloop van de gebouwen zal gebeuren tot een diepte van ca. 80 cm over de volgende oppervlaktes: gebouw C: ca. 650m², gebouw D: ca. 330m², gebouw E: ca. 420m², gebouw F: ca. 355m², gebouw G: ca. 170m², gebouw H: ca. 1820m², gebouw J: 300m² en gebouw K: 115m² (Figuur 10). De sloop van de bestaande verharding zal tot een diepte gaan van ca. 60 cm over een oppervlakte van ca. 43.000m² (Plan 5). Tijdens deze sloopwerken dienen eveneens saneringswerken uitgevoerd te worden. Deze zijn al deels begonnen.

De sloopwerken worden dus slechts uitgevoerd in opgehoogde bodem en zullen geen potentieel aanwezige archeologie verstoren.

Plan 6: Plangebied op DHM met hoogteprofielen (1:1; digitaal; 07022020)²¹

²¹ AGIV 2020b

Figuur 11: Hoogteprofiel van west naar oost

1.5 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt dit doel door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

Binnen de opzet van deze archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel ingegaan op een beperkt aantal aspecten uit de beschrijving van de historiek van het onderzoeksterrein (zie C.G.P.12.5.3.3.). Een confrontatie van dit aspect met de toekomstige werken wijst immers uit dat de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoringen zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed.

2.1.2 Onderzoeksvragen

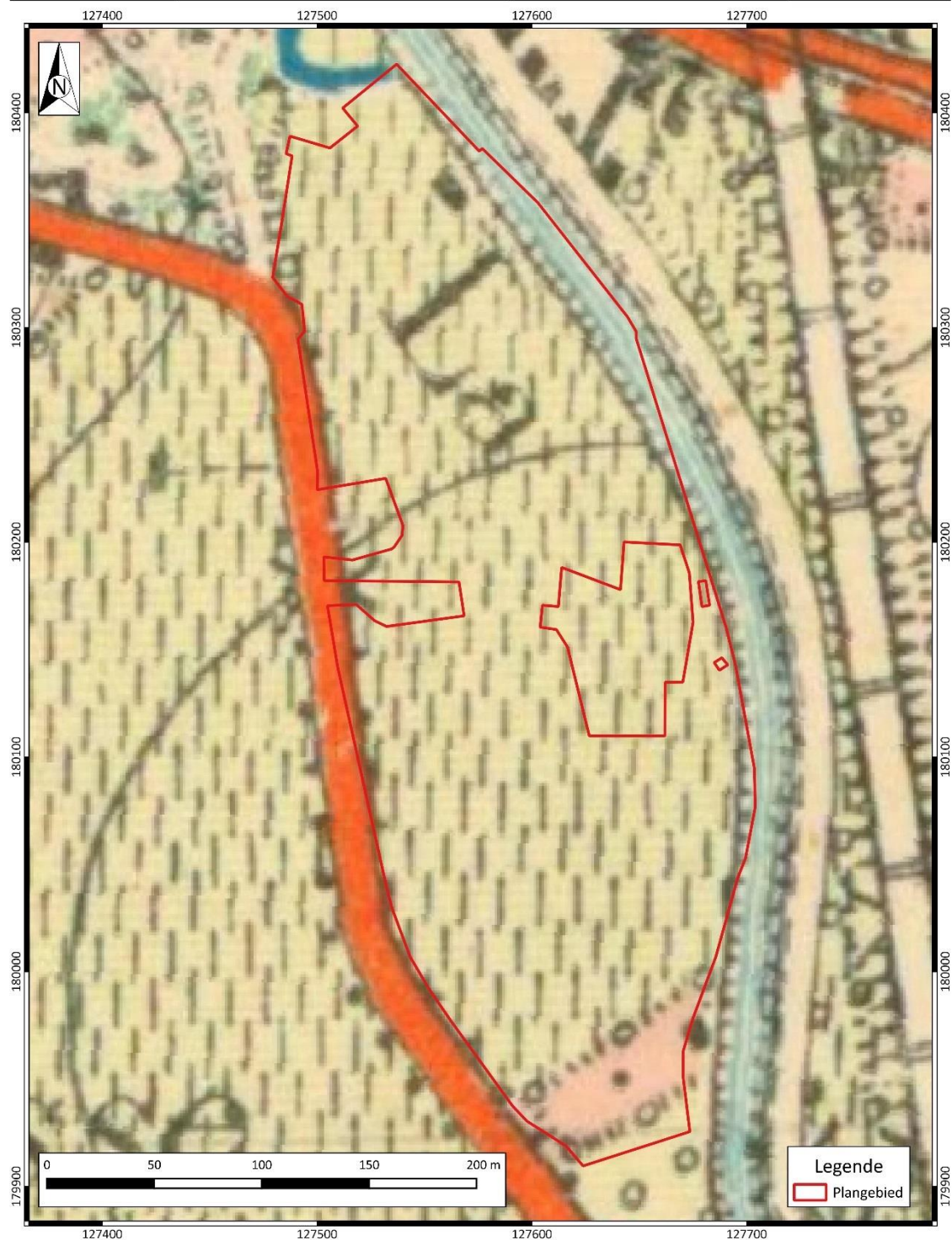
In het kader van een Archeologienota met Beperkte Samenstelling wordt in dit bureauonderzoek slechts één primerende onderzoeksvraag behandeld, namelijk: wat is de impact van de geplande werken? En, hiermee in verband, hoe groot is de kenniswinst bij verder onderzoek?

2.1.3 Methoden en technieken

Binnen de opzet van deze archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel ingegaan op een doorslaggevend aspect van de historiek van het onderzoeksterrein (zie C.G.P.12.5.3.3.). Een confrontatie van dit aspect met de toekomstige werken zal immers uitwijzen dat de werken waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd geen impact hebben op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. In deze archeologienota is het doorslaggevend aspect de historische ophoging van het plangebied, waardoor toekomstige ingrepen de potentiële archeologische waarden niet raken.

2.1.4 Historiek van het onderzoeksterrein

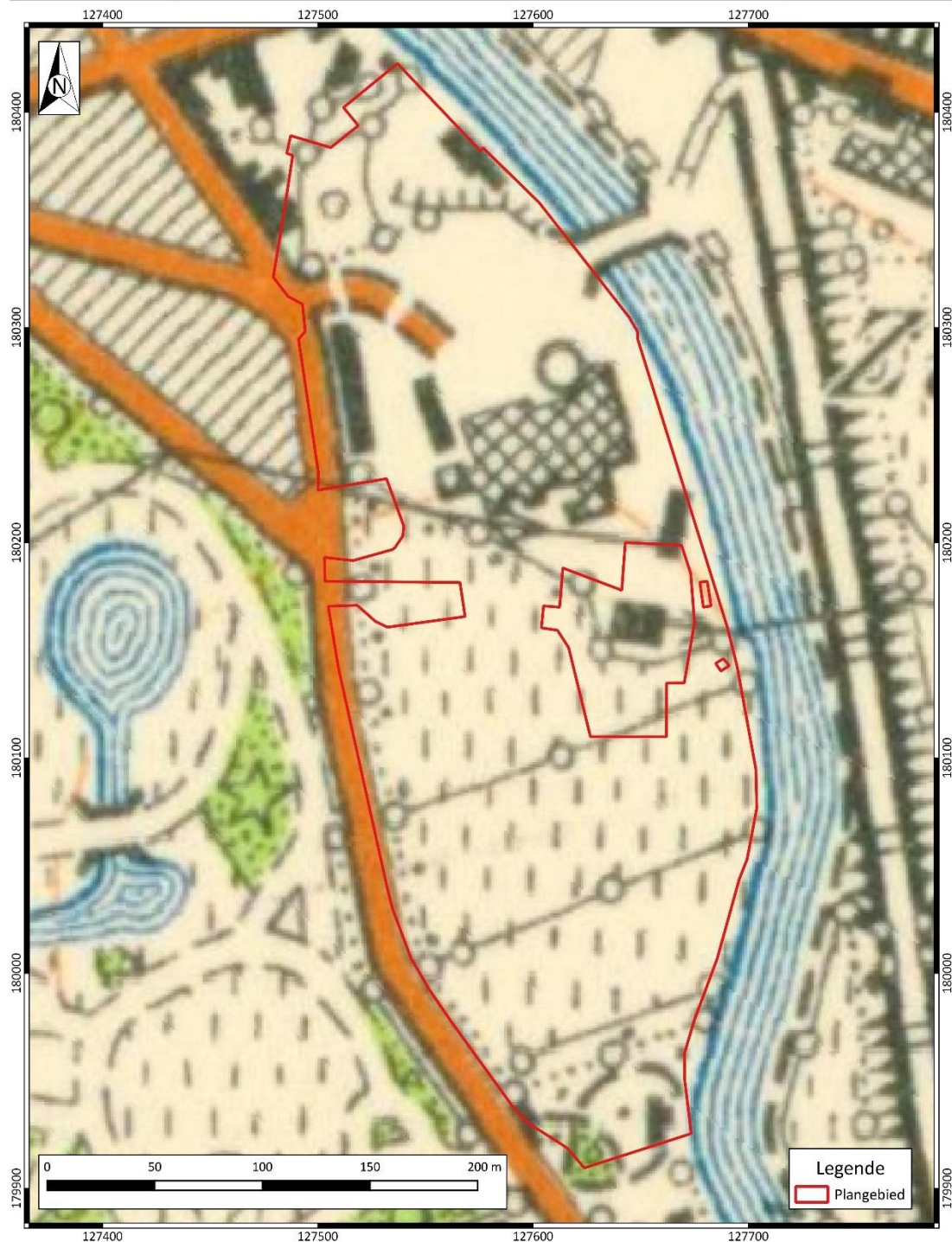
Er is één topografische kaart beschikbaar van voor de bouw van de elektriciteitscentrale (1922), de topografische kaart gemaakt tussen 1881 en 1904. Daarop zijn geen gebouwen weergegeven en bestaat het plangebied uit open terrein akker-, of weiland (Plan 7). Op de topografische kaart opgesteld tussen 1883 en 1939 is de centrale wel al zichtbaar (Plan 8). Bij de bouw van deze elektriciteitscentrale is het terrein opgehoogd. Dit werd duidelijk uit de boringen, de hoogteprofielen en het digitaal hoogtemodel.

Plan 7: Topografische kaart 1881-1904 (1:1; digitaal; 21012020)²²

²² GEOPUNT n.d.

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Aalst Erembodegemstraat 2-4 Plangebied op topografische kaart 1883-1939	Projectnummer BAAC: 2019-0849 Projectcode bureauonderzoek: 2019\364	Datum: 21-1-2020 Schaal: 1:1500
---	--	--	------------------------------------

Plan 8: Topografische kaart 1883-1939 (1:1; digitaal; 21012020)²³

²³ GEOPUNT n.d.

2.2 Synthese onderzoeksresultaten

2.2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Omdat het plangebied integraal (tot minimaal twee meter) opgehoogd is, zullen de geplande werken potentieel bewaarde archeologische relictten niet raken. De ophoging reikt dieper dan de geplande bodemingrepen (maximaal 80 cm) waardoor er geen kans is op aantreffen van archeologische waarden. Indien deze hieronder aanwezig zijn, worden deze in situ bewaard.

2.2.2 Archeologische verwachting

Aan de hand van de uitgevoerde boringen, de hoogteprofielen en het digitaal hoogtemodel kan met zekerheid gezegd worden dat de toekomstige ingrepen potentiële archeologische resten niet zullen raken. Uit de uitgevoerde boringen blijkt dat de bodem ter hoogte van het plangebied tot ca. 2 m is opgehoogd ter hoogte van het volledige plangebied. De toekomstige ingrepen zullen tot maximum 80 cm diep reiken, waardoor het archeologisch vlak niet geraakt zal worden.

2.3 Besluit

2.3.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van de ophoging van het plangebied is de conclusie eenduidig: boven het eventueel archeologisch potentieel ligt minstens twee meter ophoging. Indien onder de ophoging nog archeologische resten aanwezig zouden zijn, zullen deze in situ bewaard blijven.

2.3.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van de ophoging, kan met zekerheid worden aangetoond dat verder archeologisch onderzoek op het terrein van *Aalst Erembodegemstraat 2-4* niet tot nuttige kenniswinst zal leiden. Eventueel aanwezige archeologische resten liggen beschermd onder een ophogingspakket van ten minste twee meter, terwijl de toekomstige ingrepen niet zo diep zullen reiken. Hierdoor zullen potentiële archeologische resten bewaard blijven.

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek²⁴ is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon echter wel voldoende bepaald worden. Verder vooronderzoek is niet aangewezen.

²⁴ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. De opdrachtgever plant op het terrein de sloop van de bestaande verharding en acht gebouwen. Een deel van het terrein is al gesaneerd, maar dit werd gestaakt wegens asbest in de bodem. Er zal nadien verder gesaneerd worden.

Het gaat hier om een archeologienota met beperkte samenstelling, aangezien er kan worden aangetoond dat de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed. Op het terrein werd door Sertius in 2016 een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd en ook in 2003 werd de onderzoekslocatie volledig onderzocht tijdens een oriënterend bodemonderzoek door Ecolas. In de boringen die voor het onderzoek uitgevoerd werden zijn duidelijke aanwijzingen van antropogene ophoging van het terrein aanwezig tot op aanzienlijke dieptes tot 3,5 m en met een gemiddelde dikte van twee meter.

Omdat het plangebied in het begin van de 20ste eeuw integraal opgehoogd is, zullen de geplande werken potentieel bewaarde archeologische relictten niet raken. De ophoging (ca. 2 m) reikt dieper dan de meeste geplande bodemingrepen (maximaal 80 cm) waardoor er geen kans is op aantreffen van archeologische waarden. Indien deze hieronder aanwezig zijn, worden deze in situ bewaard.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Zicht op het terrein van op de parking in het noorden van het terrein	6
Figuur 2: Niveauverschil tussen de parking en de toegangsweg	6
Figuur 3: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	7
Figuur 4: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	7
Figuur 5: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	8
Figuur 6: Tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	8
Figuur 7: tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	8
Figuur 8: tabel met boorresultaten in het kader van oriënterend booronderzoek	9
Figuur 9: Een schuilkelder op het terrein	14
Figuur 10: te slopen bebouwing met benaming aangeduid door initiatiefnemer in roze	15
Figuur 11: Hoogteprofiel van west naar oost	17

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 21012020)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 21012020)	3
Plan 3: Plangebied op orthofoto van 2019 (1:1; digitaal; 21012019)	10
Plan 4: Plangebied met de uitgevoerde boringen 1994-2014 en 2016 door Sertius (1:1; digitaal; 07022020)	11
Plan 5: Plangebied met weergave van geplande werken op orthofoto(digitaal; 1:1; 03022020)	13
Plan 6: Plangebied op DHM met hoogteprofielen (1:1; digitaal; 07022020)	16
Plan 7: Topografische kaart 1881-1904 (1:1; digitaal; 21012020)	19
Plan 8: Topografische kaart 1883-1939 (1:1; digitaal; 21012020)	20

5 Bibliografie

AGIV, 2020a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Bodemerosiekaart.

AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2020d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2020e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, zomeropnamen, kleur, 2000-2003, Vlaanderen.

AGIV, 2020f. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, GEOPUNT VLAANDEREN: Topografische kaart 1885. Available at: www.geopunt.be.

ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

6 Bijlagen

Bijlage 1. Oriënterend bodemonderzoek uit 2016 (Sertius)

Bijlage 2. Kaart met aanduiding van boorponten